

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Feldmájer Péter ügyvéd és dr. Fazekas Péter ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Nagy Orsolya ügyvéd és dr. Darabos Csaba jogtanácsos által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. december 13-án kelt 8.G.40.124/2007/13. számú ítélete ellen az alperes részéről 14. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 400.000 (négy százezer) forint másodfokú perkiöltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A perben nem álló ... Kft. (a továbbiakban: ... Kft.), mint megrendelő és a felperes, mint vállalkozó 2006. március 6-án vállalkozási szerződést kötött nagykonyhai berendezések szállítására, szerelésére és beüzemelésére a teljesítés helyeként megjelölt ...ba . A felek 26.399.466 forintban határozták meg a vállalkozói díjat, és az ellenszolgáltatás megfizetésére nézve akként állapodtak meg, hogy a vállalkozó végszámlát állít ki a berendezések igazolt átadás-átvételét követően, s a megrendelő a vállalkozói díjat 32 naptári napon belül köteles teljesíteni. Ugyanezen a napon - 2006. március 6-án - a felek között engedményezési szerződés jött létre, amelynek értelmében a ... Kft. a Ptk. 328. §-ának (1) bekezdése alapján a felperesre engedményezte a ... Zrt.-vel az alperessel szembeni - fővállalkozási jogviszonyból eredő - jövőbeli követeléséből bruttó 26.399.466 forint összegű

vállalkozói díjrészt. Az alperes a fenti engedményezési megállapodást is aláírta, a teljes vállalkozói díjat a ... Kft.-nek utalta át, mely társaság mindössze 2.000.000 forintot utalt tovább a felperesnek.

A felperes keresetében 24.399.466 forintot, s ennek 2006. július 24. napjától a kifizetés napjáig számított törvényes késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte a Ptk. 328-331. §-aira hivatkozással az alperes kötelezését. Keresetében előadta, hogy a felperes és a ... Kft. között engedményezési szerződés jött létre, s ennek a kötelezettje az alperes. Az alperes értesítése megtörtént, az alperes azonban nem a felperesnek, hanem közvetlenül az engedményezőnek teljesített; emiatt a felperes az elvégzett tevékenységének ellenértékéhez 2.000.000 forint kivételével nem jutott hozzá, ezzel az alperes 24.399.466 forint kárt okozott a felperesnek.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatta annak jogalapját ésösszepszerűségét, többirányú védekezést terjesztett elő, hangsúlyozta, hogy az engedményezési szerződés 6. pontja értelmében a követelés a felek rendelkezése alapján kizárólag akkor száll át, ha megtörténik a közös értesítés, ez az adott esetben nem történt meg; a szerződésnek a bemutatása és a záradék alperes általi aláírása - álláspontja szerint - nem minősül a felek által kikötött közös értesítésnek.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 24.399.466 forintot és ennek 2006. július 24. napjától a megfizetés napjáig számított késedellel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összegű kamatát, és 1.860.000 forint perköltséget. Határozata indokolása szerint a felperes és a ... Kft. 2006. március 6-án engedményezési szerződést kötött, mely az aláírása napján lépett hatályba (szerződés 4. pontja). A ... Kft. a Ptk. 328. §-ának (1) bekezdése alapján engedményezte az alperessel szembeni, jövőben lejáró, fővállalkozói jogviszonyból eredő követeléséből 26.399.466 forintot. Az engedményezésre a felperes által vállalkozási szerződés alapján teljesítendő kötelezettségek fejében került sor, s az engedményezett követelés esedékessége a vállalkozási szerződéssel egyező. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes szerződésszerűen teljesített, az ellenszolgáltatás 2.000.000 forint összegben történt kifizetését elismerte. Tényként rögzítette, hogy ..., az alperes képviselője a 2007. december 6-án tartott tárgyaláson a személyes meghallgatása során elismerte az engedményezési szerződés aláírását és azt, hogy ...tól (a ... Kft. meghatalmazott képviselőjétől) kapta kézhez az engedményezési szerződést, az abban foglaltakat ismerte és azt tudomásul véve aláírta (10. sorszámú jegyzőkönyv). Az elsőfokú bíróság nem osztotta az alperes perbeli védekezését, és az engedményezési szerződésben írtakat a Ptk. 207. §-ának (1) bekezdése szerint értelmezve megállapította, hogy a szerződés 6. pontja a Ptk. 228. §-ának (1) bekezdése szerinti felfüggesztő feltételnek nem tekinthető a szerződés 4. pontjára figyelemmel, amely kimondja, hogy az engedményezési szerződés az aláírása napján lép hatályba. Kifejtette továbbá; engedményezhető a jövőben lejáró követelés is, s a perben nem volt vitás az alperes és a ... Kft. közötti vállalkozási szerződés, valamint a felperes teljesítése sem. A vállalkozási szerződés 9. pontjában kifejezetten nevesítették a

felperest, mint alvállalkozót, az engedményezési szerződés tudomásulvételét igazolja továbbá a kézírásos feljegyzés a vállalkozási szerződésen. Az alperes az engedményezési szerződést aláírta, az engedményezést tudomásul vette, mely a Ptk. 328. §-ának (3) bekezdése szerinti értesítésnek tekinthető. Az engedményezőtől származott az értesítés, mely az alperest nyomban feljogosította arra, hogy az engedményesnek teljesítsen, és kizárta azt, hogy kötelmet megszüntető hatállyal másnak fizesse meg a vállalkozói díjat (Ptk. 328. § (1), (4) bekezdés, 329. § (1), (3) bekezdés, BDT 2006/1373 számú jogeset). Az engedményezésről történt értesítést követően az engedményező jogutódjává a felperes vált, és ennek következtében a ... Kft.-nek a követelés feletti rendelkezési joga megszűnt (BH 2005/16. számú jogeset), ezért nem fogadható el az az alperesi védekezés sem, hogy a felperes 2006. július 27-én lépett fel először az engedményezett követelés érvényesítése érdekében. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemmel egyezően kötelezte a felhívott jogszabályhelyek alapján az alperest, a késedelmi kamatról a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése alapján, a perköltségről pedig a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint rendelkezett.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatása, a kereset elutasítása, és a felperes perköltségben történő marasztalása iránt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a tényállást, és abból téves jogi következtetést vont le, így ítélete megalapozatlan. Előadta; az elsőfokú bíróság ítéletében tényként jelölte meg, hogy az alperes és a ... Kft. közötti vállalkozási szerződés 9. pontjában a felek kifejezetten nevesítették a felperest, mint alvállalkozót. Ez a megállapítása azonban iratellenes, mert a felperes neve kizárólag beszállítóként került említésre. Az alperesnek csak arról volt tudomása, hogy a ... Kft. a felperestől bizonyos gépeket és eszközöket vásárolt, alvállalkozói minősége nem volt ismert, és azt az engedményezési szerződés sem tartalmazta. Tévesen értelmezte az elsőfokú bíróság továbbá a ... Kft. és az alperes közötti vállalkozási szerződés iratokhoz csatolt példányán a kézírásos feljegyzést, és figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság az engedményezési szerződés 6. pontját, megismételte ezzel kapcsolatban az első fokú eljárás során előadott álláspontját. Végül arra is hivatkozott, hogy a felek magatartása is alátámasztja, hogy a követelés átruházása nem történt meg, így az a körülmény is, hogy a felperes és a ... Kft. a saját vállalkozási szerződésének az életbe lépését a „tudomásulvételi záradék” alperes részéről történő aláírásához, és az aláírt szerződés felperes általi kézhezvételéhez kötötték, ebből szintén az a következtetés vonható le, hogy a záradék aláírásával az adós értesítése nem következett be.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, az alperes kötelezését kérte a másodfokú perköltség megfizetésére. Hivatkozása szerint az alperes a fellebbezésében megismétli az első fokú eljárás során kifejtett álláspontját, amelyre a felperes már több ízben, érdemben nyilatkozott és annak megalapozatlanságát az elsőfokú bíróság részletesen megindokolta. Hangsúlyozta, hogy a perbeli engedményezési szerződés egyértelmű, a magyar nyelv szabályai szerint világosan érthető. Az

alperes képviselője magát a szerződést írta alá, így az engedményezésről történt értesítés nyilvánvaló. A szerződés átadása, annak az alperes részéről történt aláírása másként nem értelmezhető, csak akként, hogy az alperes tudomással bírt arról, mi a szerződés tartalma, kinek kell teljesíteni, pontosan tudta azt is, hogy nem teljesíthet a ... Kft.-nek, hanem csak a felperesnek.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményeként a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen értékelte, és a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének eleget téve, helyesen állapította meg a tényállást, és helytálló jogi következtetésre jutott. A fellebbezésben megismételt, de az első fokú eljárásban már kifejtett álláspont nem alkalmas az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megváltoztatására, eltérő jogi következtetés levonására.

A perbeli jogvita eldöntése szempontjából kizárólag a következőknek van jelentősége.

A Ptk. 328. §-ának (1) bekezdésében írt engedményezés a követelés jogosultja, mint engedményező, valamint az engedményes szerződéses megállapodása a követelés átruházásáról. A törvény tehát lehetőséget biztosít arra, hogy a jogosult a követelésével (jövőbeli követelésével) szabadon rendelkezzen, és azt az adós hozzájárulása nélkül harmadik személyre átruházza, mivel az engedményezés az adós helyzetét nem teszi súlyosabbá, a kötelezettség tartalma változatlan marad.

A Ptk. 329. §-ának (1) bekezdése szerint a jogosult azokat a jogait ruházza át, amelyekkel a szerződés alanyaként maga rendelkezik, s az ügylet megkötésével az alanycsere nyomban bekövetkezik. A Ptk. 329. §-ának (3) bekezdése szerint az adós azokat a kifogásokat hozhatja fel az engedményessel szemben, mint amelyek az engedményezővel való jogviszonya alapján megilletik, az engedményezés az adós irányában ugyanakkor elvont jogügylet, számára csak az engedményezés ténye bír jogi jelentőséggel, és nem hivatkozhat olyan kifogásokra, amelyek az engedményező és az engedményes közötti jogviszonyra vonatkoznak. Ezért irreleváns az alperesnek az a perbeli hivatkozása, hogy a felperes (engedményes) és a ... Kft. (engedményező) a saját vállalkozási szerződésük életbelépését az engedményezési szerződés alperes részéről történő aláírásához kötötték.

Az elsőfokú bíróság a vonatkozásban is helyesen állapította meg a tényállást, hogy a felek a perbeli engedményezés hatályát nem kötötték felfüggesztő feltételhez (szerződés 4. pontja). A Ptk. előzőekben hivatkozott 329. §-ának (1) bekezdése értelmében az engedményezett követelés tekintetében a ... Kft., mint engedményező jogutódjává a felperes, mint engedményes vált, az alanycsere megszüntette a ... Kft.-nek a követelés feletti rendelkezési jogosultságát.

Az engedményezés hatásai a kötelezettel szemben akkor állnak be, ha arról értesítést kap. A Ptk. 328. §-ának (4) bekezdése szerint, amennyiben a kötelezett az értesítést az engedményezőtől kapja, ez azonnal feljogosítja arra, hogy az engedményesnek teljesítsen, és csak neki is teljesíthet a kötelmet megszüntető hatállyal. A Polgári Törvénykönyv nem köti az engedményt alakszerűséghez, az erre irányuló szerződés akár szóban, akár írásban létrejöhet, és az értesítés ugyanúgy nincs alakszerűséghez kötve, mint maga az engedményezés, tehát történhet szóban, írásban, személyesen vagy megbízott útján is; a döntő az, hogy az értesítés - bármilyen formában történjék is - hitelt érdemlő legyen.

A perbeli esetben ..., az alperesi társaság igazgatótanácsának elnöke, vezérigazgató, magát az írásban megkötött engedményezési szerződést kapta kézhez, az abban foglaltakat ismerte és aláírásával igazolta. Ilyen körülmények között az alperesnek el kellett fogadnia azt, hogy az új jogosult, a felperes, és a felperesi társaság részére kell teljesítenie, azaz az engedményezésről történő értesítés az engedményező és az engedményes részéről a kötelezett alperes felé megtörtént.

A fentiekből következően nincs kihatással az ügy megítélésére az a körülmény, hogy az alperes és a ... Kft.vel kötött vállalkozási szerződés miként nevesítette a felperest, továbbá milyen tartalmú feljegyzés szerepel az akkor még a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt folyó perben a 2007. január 19. napján tartott tárgyaláson 6/A/2. sorszám alatt csatolt, az alperes, mint megrendelő, s a ... Kft., mint vállalkozó közötti szerződésen. Jelentősége kizárólag annak van, hogy a joghatályos értesítés után az alperes már csak a felperesnek teljesíthetett; az adott ügyben nem ez történt, az alperes a teljes vállalkozói díjat a ... Kft.-nek utalta át, ezzel kitette magát a kétszeri teljesítés veszélyének.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles a felperesnek a másodfokú eljárással okozott költségét megtéríteni. Az alperes másodfokú perkölsége a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése szerinti - mérlegeléssel megállapított -, általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

Budapest, 2008. április 15.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

. Rédei Anna s. k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró

